

Tutkimushankkeita ja viljelijöiden sukupolvenvaihdoksia rahoitettiin Hämeen ELYn alueella vuonna 2014 huomattavasti edellisvuotta enemmän (Hämeen ELY-keskus)

Hämeen ELY-keskus myönsi vuonna 2014 rahoitusta Hämeen maakuntien työllisyyden, yritystoiminnan ja ympäristön kehittämiseen yhteensä noin 99,5 miljoonaa euroa, mikä oli runsaat 23 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013. Vaikka kokonaisrahoitus väheni selvästi, tutkimus- ja kehitystoimintaan (Tekes) sekä nuorten viljelijöiden sukupolvenvaihdoksiin käytettiin vuonna 2014 rahoitusta huomattavasti enemmän kuin edellisvuonna.

RAHOITUSPÄÄTÖKSET	2013 (€)	2014 (€)
TYÖLLISYYS, YRITTÄJYYS JA OSAAMINEN	56 612 000	44 863 000
TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA (Tekes)	8 960 424	14 781 015
YRITYSTEN KEHITTÄMINEN JA INVESTOINNIT	8 972 507	5 967 130
YRITYSTEN TOIMINTAYMPÄRISTÖT	2 484 730	511 630
ESR-HANKKEET	8 786 452	4 417 605
MAATILOJEN KEHITTÄMINEN	23 488 146	22 634 616
MAASEUDUN KEHITTÄMINEN	7 520 989	452 303
KALATALOUS	1 515 251	1 677 831
YMPÄRISTÖ	4 196 153	4 248 217
YHTEENSÄ	122 536 652	99 553 347

Rahoituksen hiipumisen taustalla on erityisesti EU:n ohjelmakausien vaihtuminen; vanhan ja uuden ohjelmakauden taitteessa hankerintamalla on yleensä tavanomaista hiljaisempi vaihe.

Työllisyyden hoitoon, yrittäjyyden edistämiseen ja osaamiseen osoitettujen määrärahojen taso on ollut laskussa koko maassa; Hämeessä oli vuonna 2014 käytettävissä lähes 12 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinnoissa painotettiin palvelutyön, terveydenhuolto- ja sosiaalialan sekä eri teollisuusalojen työtehtäviin tähtäävää koulutusta. Edellisen vuoden tapaan rahoitettiin merkittävästi kolmannen sektorin toimijoiden toteuttamia työllisyyspoliittisia hankkeita erityisesti nuorten ja pitkään työttömänä olleiden tilanteen parantamiseksi.

Tekes-rahoituksen painopisteenä oli nuorten yritysten liiketoiminnan kehittämis- ja innovaatiohankkeet. Tekes-rahoitusta myönnettiin Hämeeseen yhteensä noin 14,8 miljoonaa euroa, mikä oli runsaat 60 % enemmän kuin vuonna 2013. Erityisen myönteistä oli tutkimustoiminnan kehitys Lahden yliopistokampuksella Helsingin yliopiston ympäristötieteiden laitoksen saadessa rahoitusta kahteen tutkimushankkeeseen, joista toinen oli uusi strateginen tutkimusavaus jolla tavoitellaan uuden merkittävän kasvualan syntymistä Suomeen. Summa jakaantui maakunnittain siten, että Päijät-Hämeen osuus oli noin 73 % ja Kanta-Hämeen osuus 27 %. Yritysten/yhteisöjen tuotekehityshankkeiden osuus koko rahoituksesta oli 84 % ja tutkimushankkeiden osuus 16 %. Rahoituksellisesti suurin ryhmä oli kone- ja laitevalmistuksen TKI-hankkeet. Laaja-alaista vaikuttavuutta, parempaa tuottavuutta ja korkeampaa elämän laatua haetaan henkilöstön ja johdon yhteistyössä toteuttamien työelämännovaatioiden avulla.

Yritysten investointi- ja kehittämisrahoituksessa painottui uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto. Hämeen ELY-keskus myönsi pienten ja keskisuurten yritysten investointeihin ja kehittämishankkeisiin rahoitusta noin 6,5 miljoonaa euroa, mikä oli lähes 5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2013. Kehittämiseen toimialoista panosti eniten kone- ja laitevalmistus sekä metallituotteiden valmistus ml. metallien jalostuksen toimiala. Ainoastaan energiatukihankkeisiin myönnetty rahamäärä säilyi jokseenkin edellisvuoden tasolla. Hinnaltaan kilpailukykyinen uusiutuva energia on suomalaisille yrityksille tärkeä tuotantotekijä, ja sillä on myös positiivisia vaikutuksia aluetalouteen. Rahoitettujen hankkeiden arvioitu

työpaikkavaikutus oli 459 vakituista työpaikkaa ja rahoituksen avulla arvioidaan tuetun 21 uuden yrityksen perustamista.

Vuoden 2014 aikana tehtiin EU:n ohjelmakauden 2007–2013 viimeisiä rahoituspäätöksiä. **Uusissa rahoitetuissa ESR-hankkeissa painopisteinä** olivat erityisesti toimenpiteet, joissa tuetaan nuorisotakuun toteutumista sekä syrjäytymistä ehkäiseviä teemoja. Näissä hankkeissa mm. pyritään hakemaan, pilotoimaan ja mallintamaan uusia yhteistyömuotoja nuorisotakuun laajalaaiseen toteuttamiseen. Lisäksi alkaneissa hankkeissa tuettiin myös aloittavien yrittäjien ja pk-yritysten liiketoimintaosaamisen kehittämistä sekä yrittäjyyttä työvoiman käyttötapanä ja työmarkkinoiden toimivuuden moottorina. Viimeiset päättyvän ohjelmakauden hankkeet jatkuvat vuoden 2015 kesään.

Maaseuturahoituksen osalta vuosi 2014 oli väli vuosi ohjelmakausien vaihtumisesta johtuen. Maaseudun kehittämishankkeista oli ohjelmakaudelta 2007–2013 vielä alkuvuodesta 2014 käytettävissä vähäinen määrä, joka käytettiin maaseutuohjelman mukaisiin yrityksiin ja paikallisten toimintaryhmien muutamii hankkeisiin. ELY-keskuksen myöntämiin kehittämishankkeisiin ei ollut rahoitusta käytettävissä lainkaan, koska ohjelmakauden 2014–2020 rahoitusta ei saatu vielä liikkeelle.

Maatilojen sukupolvenvaihdoksiin sekä investointeihin myönnettiin vuonna 2014 rahoitusta 22,6 milj. euroa, eli vajaat miljoona euroa edellisvuotta vähemmän. Luopumistukijärjestelmissä tapahtuneiden muutosten vuoksi sukupolvenvaihdoksissa tapahtui merkittävä lisäys. Sen sijaan maatilojen investointihakemuksissa tapahtui maataloustuotteiden negatiivisen hintakehityksen takia jokseenkin päinvastainen kehitys: investointirahoitus putosi alle puoleen edellisvuodesta.

Elinkeinokalatalouden rahoitus on Hämeessä ja Pirkanmaalla myös hiipunut nykyisen ohjelmakauden lähestyessä loppuaan. Tähän on vaikuttanut mm. kalanjalostuksen ja kalan tukkukaupan rahoituskriteerien kiristyminen sekä sisävesikalastuksen toimenpiteen kehityksen täytyminen.

Ympäristöhankkeisiin käytettiin vuonna 2014 noin 4,2 milj. euroa, missä oli hienoista kasvua vuoteen 2013 verrattuna. Kansallisella ympäristörahoituksella edistettiin ympäristönsuojelua mm. vesihuoltohankkeiden, vesistökuunnostusten, pohjavesiselvitysten ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusten ja haja-asutuksen jätevesineuvonnan avulla sekä rahoitettiin METSO-ohjelman hankkeita ja rakennusperinnön säilymistä. Forssan keskuspuhdistamon KVR-urakkaan kuuluvaan suunnitteluun myönnettiin lisäksi EAKR-rahoitusta.

Lisätietoja:

Ylijohtaja Pekka Savolainen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 171

Erikoissuunnittelija Markku Paananen, Hämeen ELY-keskus, puh. 0295 025 167